

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від _____ 2016 р.

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект Закону України «Про внесення зміни до статті 37 Кодексу України про надра» (далі – проект Закону), а також документи, що додаються до проекту Закону, подані листом Державної служби геології та надр України від 19.08.2016 № 14629/13/11-16.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та відповідного аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику)

встановлено:

проектом Закону пропонується внести до статті 37 Кодексу України про надра у частині джерел покриття видатків на проведення робіт по геологічному вивченню надр (далі – проект Кодексу).

Як вбачається зі змісту АРВ до проекту Кодексу, його розроблено з метою приведення положень до норм Податкового кодексу України.

Однак, проект регуляторного акта не може бути погоджений Державною регуляторною службою України у представленій редакції з огляду на нижчезазначене.

У першому реченні частини третьої статті 37 проекту Кодексу пропонується замінити слова «що відраховуються видобувними підприємствами до державного бюджету за раніше виконані геологорозвідувальні роботи» словами «від загальнодержавних податків за користування надрами, а також інших коштів, передбачених державними цільовими програмами, спрямованими на нарощування мінерально-сировинної бази».

Зауважуємо, що *рентна плата* – платіж, який справляється за користування надрами для видобування корисних копалин відповідно положень Податкового кодексу України (далі – ПК) (підпункт 9.1.6.

статті 9 та підпункт 14.1.217. статті 14), та який віднесений до загальнодержавного податку.

Відповідно до положень Бюджетного кодексу України (статті 251, 253) та ПК (статті 9, 12) визначено, зокрема, механізм поділу податків на загальнодержавні та місцеві податки та збори, у свою чергу, кошти, що сплачують видобувні підприємства за користування надрами являються також дохідною частиною Державного та Місцевого бюджетів (у відповідних відсотках).

За рахунок Державного бюджету здійснюються видатки на залучення цільових програм та заходів, спрямованих на проведення геологорозвідувальних робіт по вивченню надр.

Механізм оплати за здійснення геологічних робіт визначено у положеннях постанови Кабінету Міністрів України від 25.01.1999 № 83 «Про затвердження Порядку проведення геологорозвідувальних робіт за рахунок коштів державного бюджету» (далі – постанова КМУ №83)

Відповідно до пункту 2 постанови КМУ №83 зазначено, зокрема, що геологорозвідувальні роботи проводяться за державним замовленням. З цією метою щороку в державному бюджеті передбачається обсяг видатків, який в установленому порядку доводиться до розпорядника бюджетних коштів.

У пунктом 8 постанови КМУ № 83 визначено, що геологорозвідувальні роботи проводяться на підставі договору та показників державного замовлення, геологічного (технічного) завдання, обсягу видатків на геологорозвідувальні роботи, пооб'єктного плану геологорозвідувальних робіт, протоколу узгодження вартості геологічного (технічного) завдання на нові об'єкти і проекту переліку робіт з геологічного вивчення надр.

Таке фінансування геологорозвідувальних робіт по вивченню надр проводиться за рахунок коштів, що надійшли до державного та місцевих бюджетів у вигляді *рентної плати*, від підприємств видобувної промисловості та інших суб'єктів господарювання, які є *платниками рентної плати* відповідно до положень ПК.

Таким чином, запропоновані зміни у проекті Кодексу є не доцільними та не відповідають діючому законодавству України.

Разом з тим, вважаємо за необхідне, запропоноване змістовне наповнення до проекту Кодексу, у першу чергу, погодити з Міністерством фінансів України та Державною фіскальною службою України.

Більш того, у супровідних документах, що додані до проекту Закону не міститься обґрунтування виникнення проблеми, яку необхідно розв'язати шляхом державного регулювання.

З огляду на вищезазначене, зміни до статті 37 проекту Кодексу викладені у спосіб, які є неоднозначними для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Окрім того, наданий розробником АРВ до проекту Закону не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного

акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення АРВ, викладаються письмово згідно з додатком І цієї Методики.

Так, у розділі І «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема:

- визначити причини її виникнення;
- оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема *навести дані у цифровому чи кількісному вимірі*, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб;
- визначити основні групи, на які вона справляє вплив;
- обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів, а також, чому зазначене регулювання стало актуальним саме зараз, *а не в момент прийняття Податкового кодексу України*.

Разом з тим, в АРВ до проекту Закону розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання господарських та адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення. При визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник взагалі не визначив та не проаналізував у чому полягає суть самої проблеми, що виникає у сфері геологорозвідувальних робіт при вивченні надр. Не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема має найбільший негативний вплив.

Зауважуємо, що об'єктивно проаналізована та конкретно визначена проблема є основоположним та найголовнішим розділом АРВ, на якому ґрунтуються всі інші розділи, а саме:

- цілі державного регулювання;
- визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей;
- вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей;
- механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми;
- оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги;
- обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта;
- визначення показників результативності дії регуляторного акта;

– визначення показників результативності дії регуляторного акта, визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта.

Таким чином, зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема, *принципу доцільності* – оскільки розробником *не доведена наявність проблеми*, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не визначено питомої ваги суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дане регулювання, а також не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатком 3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат держави. Також не обраховано витрат на одного великого та середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта згідно з Додатком 2 до Методики, що не дозволяє зробити висновок стосовно визначення грошового еквіваленту витрат, які будуть виникати внаслідок запровадження регуляторного акту для суб'єктів великого та середнього підприємства.

Зазначені обставини унеможливають надання об'єктивного висновку стосовно забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави.

У розділі VII АРВ «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта» відсутнє, власне, обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта.

Також, у порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначені заходи, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме, строки проведення базового та повторного відстеження результативності акта, вид даних (статистичних, наукових досліджень або опитувань), які використовуватимуться для такого відстеження, та цільові групи осіб, що відбиратимуться для участі у відповідному опитуванні.

Недотримання розробником вимог Закону про регуляторну політику та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено статтею 10 Закону про регуляторну політику.

Отже, проект Закону розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, а саме:

доцільності, тобто обґрунтованої необхідності державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми;

ефективності - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

збалансованості - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Крім того, під час розробки проекту Закону розробником не дотримано вимог статті 5 Закону про регуляторну політику у частині викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта та статті 8 Закону про регуляторну політику у частині неналежної підготовки АРВ щодо даного проекту Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 37 Кодексу України про надра».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Ксенія Ляпіна